

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 207/06-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. júna 2006 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. T. B., bytom K., zastúpeného advokátkou JUDr. D. S., K., vo veci namietaného porušenia základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uzneseniami Okresného súdu Košice II č. k. 37 Er 292/03-21 z 19. mája 2005 a č. k. 37 Er 292/03-23 z 20. mája 2005 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. T. B. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. septembra 2005 doručená sťažnosť Ing. T. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 37 Er 292/03-21 z 19. mája 2005. Dňa 21. novembra 2005 sťažovateľ rozšíril svoju sťažnosť o porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením okresného súdu č. k. 37 Er 292/03-23 z 20. mája 2005.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je účastníkom exekučného konania vedeného na okresnom súde, v ktorých sa Z., pobočka K. (ďalej len „oprávnená“) domáha od sťažovateľa ako povinného zaplatiť poisťné v sume 43 044 Sk s príslušenstvom a trov exekúcie, pričom sťažovateľ proti exekúcii podal námietku 30. marca 2004 a proti trovám exekúcie podal námietku 29. marca 2004, o ktorých rozhodol okresný súd tak, že ich zamietol.

Podľa sťažovateľa okresný súd porušil jeho právo uznesením č. k. 37 Er 292/03-21 z 19. mája 2005, ktorým námietky sťažovateľa proti exekúcii zamietol a uznesením č. k. 37 Er 292/03-23 z 20. mája 2005, ktorým námietky sťažovateľa proti trovám exekúcie tiež zamietol. Nezákonnosť citovaných uznesení vidí sťažovateľ v tom, že oprávnená odvolanie sťažovateľa nepredložila nadriadenému druhostupňovému orgánu na rozhodnutie o odvolaní, čím odňala sťažovateľovi možnosť brániť sa proti jej nezákonnému platobnému výmeru. Pretože jeho platobný výmer, ktorý bol napadnutý odvolaním a nebolo o ňom rozhodnuté, nemohol nadobudnúť právoplatnosť, nemohol sa stať ani vykonateľným a ani exekučným titulom, čo okresný súd prehliadol a námietky sťažovateľa zamietol.

Podľa názoru sťažovateľa tým, že okresný súd jeho námietky zamietol citovanými uzneseniami, proti ktorým nie je možné podať odvolanie, odňal mu možnosť konať pred súdom osobitne v situácii, keď v námietkach sťažovateľ poukázal na vážne materiálne aj formálne nedostatky exekučného titulu – platobného výmeru oprávneného, ktoré by viedli nutne k vyhovaniu námietkam.

Proti uzneseniam okresného súdu o zamietnutých námietkach nie je možné podať riadny ani mimoriadny opravný prostriedok, čo podľa sťažovateľa znamená, že pred podaním ústavnej sťažnosti vyčerpal všetky prostriedky nápravy, ktoré mu zákon na ochranu základných práv a slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých bol oprávnený podľa osobitných predpisov.

Vzhľadom na uvedené podstatné skutočnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd sťažnosť prijal na ďalšie konanie a rozhodol týmto nálezom:

„Okresný súd Košice I porušil základné právo sťažovateľa Ing. T. B. na rozhodnutie odvolacieho orgánu o jeho odvolaní proti Platobnému výmeru Z., jej pobočky K. zo dňa

15. 2. 2002 (...) a tým odňal možnosť súdneho prieskumu rozhodnutia správneho orgánu, zaručené mu čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Ústavný súd zrušuje uznesenie Okresného súdu Košice II zo dňa 19. 5. 2005 č. k. 37 Er 292/03-21 ako aj uznesenie a vracia mu obe veci na ďalšie konanie.

Okresný súd Košice II je povinný vyplatiť Ing. T. B. trovy právneho zastúpenia v sume 5.302.- Sk., na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. D. S., K., do 15 dní od právoplatnosti nálezu.“

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom pre odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (mutatis mutandis I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej predmetom je tvrdené porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením okresného súdu č. k. 37 Er 292/03-21 z 19. mája 2005 a uznesením okresného súdu č. k. 37 Er 292/03-23 z 20. mája 2005 (ďalej aj „napadnuté uznesenia“).

Ústavný súd podľa svojej konštantnej judikatúry nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi

ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ústavnosti (čl. 124 ústavy) nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, a že jeho úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 13/01).

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorú si osvojil aj ústavný súd, vyplýva, že „právo na súd“, ktorého jedným aspektom je právo na prístup k súdu, nie je absolútne a môže podliehať rôznym obmedzeniam. Uplatnenie obmedzení však nesmie obmedziť prístup jednotlivca k súdu takým spôsobom a v takej miere, že by uvedené právo bolo dotknuté v samej svojej podstate. Okrem toho tieto obmedzenia sú zlučiteľné s čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý garantuje právo na spravodlivé súdne konanie, len vtedy, ak sledujú legitímny cieľ a keď existuje primeraný vzťah medzi použitými prostriedkami a týmto cieľom (napr. Guérin c. Francúzsko, 1998).

Otázka posúdenia prípustnosti námietok povinného v exekučnom konaní je otázkou zákonnosti a jej riešenie nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa (mutatis mutandis IV. ÚS 35/02). Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľa s právnym názorom okresného súdu vysloveným v napadnutom uznesení č. k. 37 Er 292/03-21 a v napadnutom uznesení 37 Er 292/03-23.

A) Z odôvodnenia napadnutého uznesenia okresného súdu č. k. 37 Er 292/03-21 okrem iného vyplýva, že:

„V zákonom stanovenej lehote dňa 30. 3. 2004 vzniesol povinný námietky proti exekúcii odôvodnené tým, že proti exekučnému titulu podal odvolanie o ktorom nebolo rozhodnuté, a preto exekučný titul nemohol nadobudnúť právoplatnosť a vykonateľnosť. (...)

Súd vykonaným dokazovaním, ako aj z vyjadrenia oprávneného k námietkam zistil, že

povinný podal proti exekučnému titulu odvolanie, v ktorom sa povinný odvoláva na svoju platobnú neschopnosť, a zároveň uznáva svoj záväzok a vyjadruje svoju ochotu vyrovať ho.

Pokiaľ ide o posúdenie, či takéto podanie je odvolaním alebo nie, je to plne v kompetencii oprávneného a exekučný súd nie je oprávnený preskúmať, či oprávnený postupoval správne, keď podanie povinného neposúdil ako odvolanie a na platobnom výmere vyznačil právoplatnosť. Právoplatnosť vyznačil iný orgán a v inom konaní. Povinný má v tomto prípade možnosť brániť sa inými zákonnými prostriedkami.

Účelom exekučného konania je vykonať exekúciu. (...) ako námietky možno uplatniť skutočnosti, ktoré nastali po vzniku exekučného titulu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti a citované právne ustanovenia súd námietky povinného zamietol, pretože návrh oprávneného bol podaný dôvodne a súd nezistil, že by po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti spôsobujúce zánik vymáhaného nároku resp. brániace jeho vymáhatelnosti, či spôsobujúce neprípustnosť exekúcie.“

B) Z odôvodnenia napadnutého uznesenia okresného súdu č. k. 37 Er 292/03-23 okrem iného vyplýva, že:

„(...) Odmena súdneho exekútora je v zmysle ust. § 5 ods. 1 vyhl. č. 288/1995 Z. z. 20 % z vymáhanej pohľadávky (...). Súdny exekútor si k hotovým výdavkom a odmene uplatnil aj náhradu DPH. Vzhľadom k výške vymáhanej pohľadávky má súd zato, že vyčíslenie predbežných trov exekúcie nie je neúmerne a je v súlade s vyhl. č. 288/1995 Z. z.

Trovy konania vyčíslené v upovedomení o začatí exekúcie sú pritom len predbežné a v priebehu vykonávania exekúcie sa ich výška bude meniť v závislosti od náročnosti a dĺžky jej trvania. V čase vydania upovedomenia o začatí exekúcie súdny exekútor stanovil výšku predbežných trov exekúcie len orientačne, pretože v danom štádiu vykonávania exekúcie nie je možné presne určiť výšku skutočných trov exekúcie.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti a citované právne ustanovenia súd námietky povinného proti trovám exekúcie zamietol, pretože vyčíslenie predbežných trov exekúcie v upovedomení o začatí exekúcie je v súlade s ust. § 4, 5 a vyhl. č. 288/1995 Z. z.“

Podľa názoru ústavného súdu právny názor okresného súdu v daných veciach je zdôvodnený vyčerpávajúcim spôsobom, okresný súd na zásadné námietky sťažovateľa zaujal stanovisko, a preto aj ústavný súd ho považuje za ústavne relevantný. V citovaných častiach odôvodnenia napadnutých uznesení okresný súd dostatočným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré bolo potrebné námietky sťažovateľa považovať za neodôvodnené a námietky sťažovateľa proti exekúcii a proti trovám exekúcie zamietnuť. Z napadnutých uznesení okresného súdu vyplýva, že okresný súd do odôvodnenia svojich uznesení uviedol postup, akým dospel k záverom o zamietnutí námietky sťažovateľa proti exekúcii a námietky sťažovateľa o trovách exekúcie. Jeho uznesenia obsahujú výklad právnych noriem Občianskeho súdneho poriadku a vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 288/1995 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov, ktorý nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Okresný súd sa okrem iného náležite vysporiadal aj s argumentáciou sťažovateľa týkajúcou sa posúdenia, či podanie sťažovateľa proti exekučnému titulu bolo treba považovať za odvolanie, alebo nie.

V každom prípade uvedený postup okresného súdu pri odôvodňovaní svojich právnych záverov vo veciach sťažovateľa nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom okresného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojim vlastným už ani preto, že ústavný súd nie je opravným súdom právnych názorov okresného súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci okresného súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Ústavný súd aj keby nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecnými súdmi, ktoré sú „pánom zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor okresného súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, a teda ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad okresným súdom takéto

nedostatky nevykazuje, a preto bolo potrebné sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Okrem uvedeného ústavný súd konštatuje, že zo skutočností, ktoré sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, nevyplýva žiadna možnosť porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Sťažovateľ, ktorý je v konaní pred ústavným súdom zastúpený advokátkou, teda kvalifikovaným právnym zástupcom, neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záver o porušení jeho práva na súdnu ochranu. Sťažovateľovi okresný súd neodoprel spravodlivosť, ibaže jeho námietky proti exekúcii a proti trovám exekúcie zamietol. Ústavou zaručené právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy pritom neznamená právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom a nemožno ho ani účelovo chápať tak, že jeho naplnením je vyhovieť všetkým procesným návrhom účastníka konania (napr. II. ÚS 4/94, I. ÚS 8/96).

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. júna 2006